

- 4) At det udvidede magasin gives større plads for det stordelte brændsel til at fordele sig og falde sammen, samtidig med, at de af brændselet udviklede vanddampe og luftarter faar rigelig plads til at fordele sig.

Vi skal i et senere nr. af »meddelelserne« omtale flere andre nyere konstruktioner af torvovne.

DET NORSKE MYRSELSKABS KURSUS I TORVINDUSTRI

KURSET afholdtes paa *Rustadmyren* pr. Kongsvinger fra 29de juli til 3die august d. a. Tidspunktet var forsaavidt uheldig, som enkelte af de anmeldte deltagere ikke kunde møde paa grund af høaannen. Men da det var meningen, at deltagerne skulde være med baade ved brændtorvdrift og torvstrøtilvirkning, kunde ikke tidspunktet ordnes anderledes, idet brændtorv- og torvstrøfabrikerne, som her drives hver for sig paa 2 adskilte men i nærheden af hverandre liggende myrstrækninger, bruger samme lokomobil. Kurset maatte da afholdes, naar brændtorvfabrikationen var omtrent færdig, saaat torvstrøfabriken kunde faa lokobilet overflyttet. Desuden var det tidligere paa aaret vanskeligt at erholde tilstrækkelig tør strøtorv til at holde torvstrøfabriken igang.

Der var fremmødt 10 aktive deltagere fra forskjellige dele af landet — Sætersdalen, Telemarken, Valdres, Gudbrandsdalen, Østerdalen, Solør, Romerike og Lofoten. Desuden var anmeldt flere andre, som af forskjellige grunde ikke fik anledning til at møde.

Kurset besøgte enkelte dage af tilsammen 6 tilskuere fra Solør, Smaalene, Hadeland, Toten og Gudbrandsdalen.

Kurset ledes af Det norske Myrselskabs sekretær, torvingeniør *F. G. Thaulow* med assistance af torvingeniør *E. Lund* og torvingeniør *A. Ording*.

Den første dag foretoges praktiske øvelser med tilvirkning af maskintorv ved *Rustad Torvfabrik*, hvorved hver af deltagerne vekselvis fik anledning til selv at arbejde med i driften med brændtorvens opgravning, bearbejdelse, udlægning, torkning og indbjergning.

En dag, da det regnede for sterkt til at arbejde ude, blev der holdt forelæsninger over torvindustri af myrselskabets sekretær.

De øvrige dage var deltagerne beskæftiget med tilvirkning af torvstrø ved *A/S Rustad Torvstrøfabrik*. Deltagerne var da vekselvis med paa de forskellige arbejder ved strøtorvens opstikning, udlægning, hesjing, stabling og kuvning samt indbjergning, rivning, sigtning og emballering til tørvstrø- og torvmuldballer. Særlig blev der lagt megen vegt paa strøtorvens opstikning paa billigste maade, samt hensigtsmæs-

RÉSULTATER AF STRØTORVSTIKNING VED TORVINDESTRIKURSET PAA RUSTADMYREN

Ar- bejder nr.	Torvgraven		Produktion		Myrens beskaffenhed	Anmerkninger		
	Midlere bredde	Midlere dybde	pr. time	pr. 10 timers dag				
1	0,80 m.	0,95 m.	4,4 m. ³	44 m. ³	Afgroftet forrige aar og forholdsvis let at stikke.	Har ikke stukket torv før.		
	0,50 m.	0,95 m.	4,7 m. ³	47 m. ³				
2	0,57 m.	1,00 m.	3,2 m. ³	32 m. ³			Do.	
3	0,70 m.	1,00 m.	3,4 m. ³	34 m. ³			Do.	Do.
	0,85 m.	1,00 m.	4,2 m. ³	42 m. ³				
4	0,55 m.	0,90 m.	4,0 m. ³	40 m. ³			Do.	Do.
5	0,57 m.	1,00 m.	2,85 m. ³	28,5 m. ³			Do.	Do.
6	0,72 m.	1,00 m.	2,23 m. ³	22,3 m. ³			Do.	Do.
7	0,55 m.	0,95 m.	4,2 m. ³	- 42 m. ³			Do.	Har stukket torv før.
8	0,86 m.	1,00 m.	4,9 m. ³	49 m. ³	Ny grav, ikke afgroftet myr.	Do.		
	1,00 m.	1,25 m.	2,6 m. ³	26 m. ³				
9	0,95 m.	0,95 m.	3,6 m. ³	36 m. ³			Do.	Har ikke stukket torv før.
	0,80 m.	1,00 m.	5,4 m. ³	54 m. ³	Afgroftet forrige aar og forholdsvis let at stikke.			

sige anordninger for tørkningen. For at faa et begreb om deltagernes præstationer blev der foretaget maalninger af hvor meget torv hver enkelt kunde stikke i timen. Uagtet de fleste ikke tidligere havde haft befatning med opstikning af torv, blev resultaterne meget respektable.

Under henvisning til tabellen side 163 vil det sees, at produktionen pr. dag er betydelig høiere end under almindelige forholde, men opgaverne kan kun betragtes som relative. Hver prøvestikning, som maales, varede kun en time, og det er derfor indlysende, at hvis man havde maalt produktionen for en hel dags stadig arbeide, vilde denne blive forholdsvis lavere. Opgaverne er dog af interesse for at vise, hvad der kan præsteres ved intenst arbeide selv af uøvede folk.

Af særlig interesse er opgaverne for arbeidere nr. 8 og 9, hvor man ser forskjellen mellem at arbeide med opstikning af ny grav (1ste aar) og i allerede afgrøftet myr (2det aar). Det viser sig ogsaa, at hvis man stikker graven dybere end 1 m., bliver arbeidsydelsen endnu mindre paa grund af det forøgede arbeide med at kaste torvstykkerne op paa den høiere grøftkant.

De øverste torvstykker (den friske mose) var under disse prøve-stikninger 15—20 cm. tykke, og derunder holdtes en torvtykkelse af 8—10 cm. Torvstykkernes bredde var 25—30 cm. og længden 30—40 cm.

I 2 aftener i ugens løb holdt myrselskabets sekretær foredrag om torvindustri, hvorved fremvistes tilsammen ca. 200 lysbilleder.

Dette, det første kursus af denne slags, som har været afholdt her i landet, var idet hele taget meget vellykket. Deltagerne arbeidede med megen interesse og fik paa den forholdsvis korte tid et praktisk kjendskab til, hvordan torvdrift foregaar rationelt og økonomisk. De fleste af deltagerne skal nu hver i sin hjembygd sætte i gang større og mindre torvanlæg.

Til deltagerne uddelte myrselskabet bidrag til reise og ophold til en samlet sum af 300 kr.

Det norske Myrselskab vil til næste aar lade afholde et lignende kursus.

PRÆMIE FOR FORBEDRINGER VED TORVSTRØTILVIRKNINGEN

ALLE ARBEIDER vedrørende torvstrøtilvirkningen ude paa myren foregaar som bekjendt ved haandkraft. Det har vist sig, at det mangede er vanskeligt at skaffe arbeidere den forholdsvis korte tid torvstikningen paagaar, ligesom arbejdslønnen ofte er høj, saaat torvstrøet bliver dyrt.

Ifald maskiner eller mere fuldkomne apparater her kunde erstatte en del af haandarbeidet, vilde produktet kunne fremstilles billigere.